

VINERI · 5 DECEMBRIE 2014 · ANUL LXIV NR. 49

FONDAT ÎN 1961
FOAIA
100 ANI
românească

SĂPTĂMÂNAL AL ROMÂNILOR DIN UNGARIA

www.foaia.hu / foaia@foaia.hu

**Școala din Bătania arată exemplu de 1 Decembrie!
Sf. Andrei Șaguna, sărbătorit în biserica de la Mișcolț
Republica Moldova, o țară a tradițiilor și vinului**

CALENDAR ORTODOX

8 decembrie, luni, Sf. Cuv. Patapie; Sf. Ier. Sofronie, ep. Ciprului.
9 decembrie, marți, Zămislirea Sfintei Fecioare Maria de către Sf. Ana; Sf. Proorociță Ana, mama Proorocului Samuel.
10 decembrie, miercuri, Sf. Mc. Mina, Ermoghen și Evgraf.
11 decembrie, joi, Sf. Cuv. Daniil Stâlplnicul și Luca cel Nou.
12 decembrie, vineri, †) Sf. Ier. Spiridon, Ep. Trimitundeii; Sf. Mc. Sinet; Sf. Ier. Alexandru, ep. Ierusalimului.
13 decembrie, sâmbătă, †) Sf. Ier. Dosoftei, mitropolitul Moldovei; †) Sf. M. Mc. Evstratie, Auxenție, Evghenie, Mardarie și Orest; Sf. Mc. Lucia fecioara.
14 decembrie, duminică, Sf. Mc. Tirs, Calinic, Filimon, Arian și Apolonie. Duminica a XXVIII-a după Rusalii (a Sf. Strămoși; Pilda celor poftiți la cină).

Gândurile săptămânii

„Lumea de mâine nu poate exista fără morală, fără credință și fără memorie. Cinismul, interesul îngust și lașitatea nu trebuie să ne ocupe viața.”
MS Regele Mihai

„Singurul handicap în viață este o atitudine nepotrivită.”
Scott Hamilton

„Nu-mi place de acel om. Trebuie să-l cunosc mai bine.”
Abraham Lincoln

Inteligența nu înseamnă să nu faci greșeli, ci să vezi repede cum poți să le îndrepti.

Bertolt Brecht

„Niciodată să nu ai mai mulți copii decât numărul de geamuri de la mașină.”
Erma Bombeck

„Sunt un optimist! Nu prea mă ajută cu nimic să fiu altfel.”
Winston Churchill

„Dacă oamenii vor să mă întorc înapoi, mă voi întoarce înapoi. Românii au suferit destul și au dreptul de a fi consultați în ceea ce le privește viitorul.”
MS Regele Mihai

„Privește totul ca și cum ai privi pentru prima sau ultima dată.”
Betty Smith

„Continuă să-ți spui că lucrurile vor merge rău și ai șanse mari să devii un profet.”
Isaac Singer

„Nu putem direcționa vântul, dar putem ajusta pânzele.”
Autor necunoscut

„Nimic nu e imposibil pentru un suflet ambițios.”
John Heywood

Jula

Hramul Catedralei
și serbarea de Moș Nicolae

Biserica Ortodoxă Română sărbătorește, pe 6 decembrie, praznicul Sfântului Ierarh Nicolae, Arhiepiscopul Mirelor Lichiei, unul dintre cei mai populari sfinți și ocrotitor al celor care călătoresc pe mare, dar și al celor aflați pe marea vieții. Cu acest prilej la Catedrala Episcopală din Jula, care îl are ocrotitor pe Sfântul Ierarh Nicolae, va fi săvârșită Sfânta Liturghie Arhieriască de către Preasfințitul Părinte Siluan, Episcopul Eparhiei Ortodoxe Române din Ungaria și preoții

Imagine de arhivă

din Eparhia Ortodoxă Română din Ungaria. Sfânta slujbă va începe la ora 10.00, iar la final copiii de

la grădinița și școala românească din oraș vor susține un program artistic dedicat Sf. Nicolae.

Micherechi

Colinde în așteptarea sărbătorii
Crăciunului

Cu ocazia sărbătorilor de Crăciun, Autogovernarea Românească din Micherechi invită toți creștinii să întâmpine împreună Nașterea Domnului, la Festivalul Colindelor, care va avea loc pe 20 decembrie. Serata va avea loc la Casa de cultură „Gheorghe Du-

lău” din Micherechi, cu începere de la ora 17.00. Înainte cu o seară de acest eveniment, casa de cultură va găzdui un spectacol de Crăciun, oferit de elevii școlii generale, pe 19 decembrie, cu începere de la ora 18.00.

A.B.

Poza săptămânii

Cine cântă cel mai tare „La mulți ani!” primește cea mai mare bucată din tort!

MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE
DEPARTAMENTUL POLITICI PENTRU RELAȚIA
CU ROMÂNII DE PRETUTINDENI

Această revistă a fost tipărită cu sprijinul parțial al Ministerului Afacerilor Externe – Departamentul Politici pentru Relația cu Românii de Pretutindeni / Conținutul acestei reviste nu reprezintă poziția oficială a DPRRP

Părerile autorilor nu coincid întotdeauna cu opinia Redacției. Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor publicate în Foaia românească aparține autorilor. Foaia românească nu garantează publicarea textelor nesolicitate de redacție.

Pe copertă: Vine, vine Moș Nicolae!
(foto: internet)

Școala din Bătania arată exemplul de 1 Decembrie!

Luni, pe 1 Decembrie, când toată România și românii din întreaga lume sărbătoresc Ziua Națională a României, ziua Marii Uniri a tuturor românilor de la Alba Iulia, în Ungaria o singură școală a sărbătorit: școala generală „Lucian Magdu” din Bătania. În cadrul unei mici serbări școlare, corul de copii al școlii a cântat Imnul Ro-

mâniei, iar în timp ce cu ajutorul retroproectorului au fost prezentate imagini despre o Românie frumoasă, cu peisaje și orașe minunate, câțiva elevi pregătiți de profesoara *Anca Stan* au vorbit despre atracțiile României, punând accentul pe curiozitățile românești, dar au evocat și faptul că la Marea Adunare de la Alba Iulia din

1918 au fost prezenți și delegați ai localităților românești din Ungaria de azi. În aceeași zi, copiii de la grădinița românească au colorat drapelul și harta României în roșu, galben și albastru, și au îmbrăcat costume populare românești, ne-a informat directoarea *Julia Olteanu*.

„Foaia românească” îi felicită pe pedagogii români din Bătania, care au înțeles că numai printr-o educație sănătoasă, bazată pe cunoașterea valorilor și a istoriei proprii, vom avea tineri și apoi adulți români conștiincioși, cărora nu le va mai fi rușine de limba și originea lor.

Lată că se poate! Așteptăm ca exemplul școlii din Bătania să fie urmat la anul și de alte școli românești din Ungaria.

E. Șimon

Mesaje de la București cu ocazia Zilei Românilor de Pretutindeni

Președintelui ales al României, domnul *Klaus Iohannis*, a transmis un mesaj pe 30 noiembrie, cu ocazia Zilei Românilor de Pretutindeni, în care accentuează curajul și puterea românilor de pretutindeni de a-și lua soarta în propriile mâini și că știu să dea dovadă de solidaritate:

„În curând vom marca 25 de ani de la căderea comunismului. Totodată, anul acesta, odată cu votul istoric din 16 noiembrie, românii au reușit împreună să dărâme un mit, să alunge o vorbă veche des-

pre neputința noastră, să îngroape acel sentiment că totul este pierdut și că țara noastră nu mai are viitor. Îndeplinindu-și datoria de cetățeni, românii din afara granițelor au avut forța și priceperea să dovedească prin vot că România are o mare șansă. Pentru acest exemplu fascinant de solidaritate, eu și românii de acasă le mulțumim și le suntem profund recunoscători.

Acesta nu este doar un capitol din istoria noastră recentă, ci este o dovadă grăitoare despre cum o

națiune își regăsește fiii, moment prin care trec, la un moment dat, toate națiunile mari. În definitiv, lecția pe care am învățat-o a fost că nu există loc oricât de îndepărtat în această lume unde oamenii să nu-și dorească o Românie a lucrului bine făcut.

După ani de dezamăgiri și nereușite, le spun astăzi românilor de pretutindeni că vom clădi împreună acel loc în care ne vom bucura să trăim, nu din care vom fi tentați să plecăm.

(Continuare în pag. a 5-a)

EDITORIAL

Să fie într-un „sas” bun!

Românii știu să surprindă lumea. Au demonstrat asta de mai multe ori în istorie. Atunci când s-ar crede că mai rău de atât nu se poate, apare o scânteie, iar din aceea renaște voința și puterea de a schimba răul în bine, corupția în cinste, haosul în ordine, minciuna în adevăr. Acum un sfert de veac, românii au ieșit în stradă, prima dată în Timișoara apoi peste tot în țară pentru a schimba regimul comunist, a alunga clasa politică de atunci, care i-a ținut decenii de-a rândul în întuneric, în sărăcie, într-un ghetou comunist care a secat sufletul și a urâtit oamenii. La mijlocul lui noiembrie a acestui an, românii au ieșit din nou în stradă, dar acum nu pentru a răsturna un sistem, ci pentru a-și exercita un drept constituțional, pentru a alege noul președinte al țării. Au ieșit la vot nu numai românii din țară, ci și cei care au plecat cu milioanele din România în țările din Occident în speranța unui trai mai bun. Votul din 16 noiembrie a fost însă mai mult decât un simplu vot: a fost o nouă revoluție, o luptă pentru demnitate și o țară normală, în care majoritatea ar vrea să se întoarcă.

Românii au surprins de această dată lumea prin faptul că și-au ales un șef de stat din rândul unei minorități naționale, numeroasă pe vremuri și redusă la număr azi, un sas din Sibiu, pe Klaus Iohannis, în care și-au pus toată încrederea și speranța pentru următorii cinci ani. Se spune că fiecare popor își are conducătorii pe care îi merită. Românii se pare că acum, la 25 de ani de la revoluție, s-au maturizat ca popor, și-au reinvățat propria istorie, care nu a fost lipsită de momente glorioase, dintre care unele se datorează chiar unor persoane de neam străin. Alegând un președinte din Transilvania, de origine săsească, se face parcă un arc peste timp, un arc de o sută de ani, între regii Carol I și Ferdinand, tot de origine germană, fondatorii Familiei Regale Române, care au creat o Românie prosperă, Ferdinand realizând chiar România Mare.

Klaus Iohannis este un fel de ultim mohican din neamul lui, majoritatea sașilor din România fiind plecați în Germania acum 20-30 de ani. Președintele ales al românilor este acum un om foarte iubit, votul acordat lui are în spate multă simbolistică. Românii și-au exprimat prin această alegere 25 de ani de așteptări și speranțe, dorința de a avea o Românie a „lucrului bine făcut”, cum zice sloganul electoral.

Între anii 2000-2005, și Ungaria a avut un președinte de stat de origine germană. Regretatul Madl Ferenc (1931-2011) era recunoscut de către comunitatea germană din țară ca unul de aceeași origine cu ei, însă acesta nu se manifesta în viața de zi cu zi, nu își declara apartenența la neamul german în mod deosebit. Starea conștiinței naționale a minorităților din cele două țări poate fi descrisă clar prin acești politicieni aleși. La noi, în Ungaria, e inimaginabil ca din rândurile nemților sau slovacilor sau românilor să ajungă în Parlament vreun politician, care să fie ales nu doar de ai lui, ci și de populația majoritară. Rectific, poate să ajungă, dacă își uită total și definitiv originea, dacă demonstrează zilnic ce bun ungur este, iar dacă se cheamă, de exemplu, Ștefan Ardelean, musai să-și schimbe numele în Erdélyi István și neapărat să treacă la catolici sau la reformați.

Președintele ales al României, Klaus Iohannis, poate fi un bun exemplu pentru toate minoritățile naționale din Europa. El și-a păstrat originea strămoșilor cu demnitate, prin nume, prin credință, prin spiritul nemțesc. România se află acum la o nouă piatră de hotar. În istorie au mai fost situații asemănătoare. Le dorim să fie într-un „sas” bun!

Eva Șimon

Sfântul Ierarh Andrei Șaguna, Mitropolitul Transilvaniei, sărbătorit la Mișcolț

În Duminica a XXVI-a după Rusalii (23 noiembrie 2014), cu o săptămână înaintea datei exacte de prăznuire a sa, Sfântul Ierarh Andrei Șaguna, Mitropolitul Transilvaniei, a fost sărbătorit, printr-o slujire inter-ortodoxă, la biserica ortodoxă maghiară din Mișcolț, în localitatea în care el s-a născut în urmă cu 206 ani (în 20 decembrie 1808).

Cu acest prilej, având binecuvântarea IPS Părinte Arhiepiscop Mark de legorrevsk, Întâistătătorul Eparhiei Ortodoxe Maghiare din Ungaria, care aparține de Patriarhia Moscovei, la biserica din Mișcolț a fost săvârșită în al 3-lea an la rând Sfânta Liturghie Arhierescă, de către Preasfințitul Părinte Siluan, Episcopul Eparhiei Ortodoxe Române din Ungaria, aflat de data aceasta în fruntea unui sobor de preoți și diaconi format din Părintele Kirill Tatarka, Parohul bisericii ortodoxe maghiare din Mișcolț și Secretar Eparhial, Părintele Marius Maghiaru, Parohul bisericii ortodoxe românești din capitala Ungariei și Protopop de Budapesta, Părintele Ieromonah Benedict Khromey, de la Mănăstirea „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil” din Perii Maramureșului, din Ucraina Subcarpatică și Diaconi de la biserica din Mișcolț și de la Catedrala Episcopală din Iula.

Evenimentul, care a devenit deja tradiție, a avut loc ca urmare a dorinței preotului și credincioșilor ortodocși români din Budapesta, de a face un pelerinaj la Mișcolț, pe urmele

Marelui Mitropolit al Ardealului, Andrei Șaguna, cel care a și fost trecut în rândul Sfinților, de către Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, la ședința sa din 21 iulie 2011, dar și să participe la o slujire frățească inter-ortodoxă, în biserica în care el a fost botezat.

Slujirea de la Mișcolț s-a desfășurat din nou într-o frumoasă atmosferă de comuniune frățească inter-ortodoxă, la care au participat credincioși ortodocși români, maghiari, bulgari, ruși, ucraineni sau chiar și din Occident, convertiți la ortodoxie, iar răspunsurile la strană au fost date alternativ, în română și maghiară, de către strănile celor două Parohii, din Mișcolț și Budapesta. Anumite părți din cadrul slujbei, precum Apostolul, Evanghelia, Crezul și Tatăl nostru, dar și priceasna, au fost rostite în mai multe limbi, potrivit naționalităților credincioșilor ortodocși participanți la slujbă. La momentul potrivit, mai mulți copii și credincioși au fost împărțiți de către Ierarh cu Sfintele Taine.

În cuvântul de învățătură, Preasfințitul Părinte Episcop Siluan și-a exprimat

bucuria deosebită pentru această slujire, care devine deja tradiție și constituie un prilej aparte de cinstitie a Sfântului Ierarh Andrei Șaguna, care începe practic acum, în Ungaria, în cetatea în care el a văzut lumina zilei și a comuniunii cu Preasfânta Treime, prin Taina Sfântului Botez, și va fi pecetluită prin slujirea de la Catedrala Mitropolitană din Sibiu, din însăși ziua sa de prăznuire (30 noiembrie 2014), unde va fi prezent și Ierarhul românilor ortodocși din Ungaria și va duce dragostea și prețuirea arătate Sfântului Andrei Șaguna la Mișcolț, cu acest prilej. Reunirea în duh frățesc de rugăciune a mai multor credincioși ortodocși de diferite neamuri, sub purtarea de grijă a Bunului Dumnezeu și a Sfântului Său Andrei Șaguna, pildă de dăruire și de jertfire pentru credință și neamul său românesc, reprezintă un sprijin puternic pentru fiecare dintre noi, în condițiile în care întotdeauna favorabile ale lumii moderne în care trăim și în care căutarea lui Dumnezeu și îmbogățirea cu El, și nu cu lucrurile lumii acesteia, constituie valori la fel de importante

astăzi, ca și altă dată, în vremea rostirii pildei evanghelice care se citește în această Duminică, a XXVI-a după Rusalii, în toate bisericile ortodoxe.

La finalul slujbei, în semn de prețuire pentru deschiderea frățească inter-ortodoxă, arătată constant, cu orice prilej, Părintele Paroh Kirill Tatarka i-a dăruit Preasfințitului Părinte Siluan o icoană cu chipul Mântuitorului Iisus Hristos, iar credincioșii prezenți au fost invitați la o agapă frățească, oferită atât prin grija celor două Parohii menționate deja, cea Română, de la Budapesta și cea Maghiară, de

la Mișcolț, cât și prin sprijinul Autogovernării Românești Locale din Sectorul VII, din Budapesta, al cărei Președinte este Părintele Marius Maghiaru. Grupul românilor ortodocși din Budapesta, care au participat la acest eveniment, a cuprins aproximativ 40 de persoane. Sfântul Ierarh Andrei Șaguna a fost cinstit din nou, așa cum se cuvine, și într-unul dintre locurile cele mai importante legate de numele său, dar și de istoria unei comunități ortodoxe renumite, din vremurile de altă dată.

Biroul de Presă
al Episcopiei Ortodoxe
Române din Ungaria

Papa Francisc pledează pentru unitatea bisericilor catolică și ortodoxă

Papa Francisc a lansat duminică la Istanbul un apel ferm la unitatea bisericilor catolică și ortodoxă, separate de un mileniu, subliniind că victimele războaielor și tinerii cer cu insistență acest pas istoric, relatează Agerpres.

„Singurul lucru pe care îl dorește Biserica catolică și ceea ce încerc și eu ca episcop al Romei... este unitatea cu bisericile ortodoxe”, a afirmat suveranul pontif într-un mesaj citit în prezența patriarhului ecumenic de Constantinopol, Bartolomeu I, cel mai prestigios demnitar ortodox.

Papa a rostit un discurs după ce a participat la o slujbă alături de Bartolomeu, cu care are de altfel relații de prietenie foarte strânse, menționează AFP.

„Biserica catolică nu vrea să impună o anumită cerință, în afară de cea a profesiei de credință comune”, iar „noi suntem gata să căutăm împreună... modalitățile prin care să fie garantată unitatea Bisericii în actualele împrejurări”, a adăugat papa Francisc.

„În lumea contemporană se aud cu putere voci pe care nu le putem ignora și care cer bisericilor noastre să ne asumăm până la capăt situația de discipoli ai lui Iisus Cristos”, a încheiat suveranul pontif, citat de AFP.

Vernisaj și concert de colinde la ICR Seghedin

Vineri, 5 decembrie 2014, de la ora 18.30, Filiala Seghedin a Institutului Cultural Român Budapesta organizează la sediul său vernisajul expoziției tematice „Tradiția continuă/ Brâncoveanu 300”, urmat de un concert de colinde în interpretarea Corului „Pro Musica” din Jula, coordonat de Ștefan Oroian.

Realizată de profesorii Universității de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu” din București: prof. dr. arh. Marius Marcu Lăpădat și prof. dr. arh. Augustin Ioan, alături de prof. dr. Răzvan Theodorescu, președintele Secției de Arte, Arhitectură și Audiovizual a Academiei Române, expoziția „Tradiția continuă/

Brâncoveanu 300” reflectă prin panouri tematice de mari dimensiuni arta și arhitectura brâncovenească, ctitoriile, cât și arhitectura vernaculară de inspirație brâncovenească și arhitectura (neo)brâncovenească. Organizată de Institutul Cultural Român Budapesta, aceasta a fost expusă în perioada 13 octombrie – 7 noiembrie 2014 la sediul Reprezentanței Comisiei Europene din capitala Ungariei, unde a fost vizitată în număr mare atât de publicul larg, cât și de elevi, studenți, specialiști și cadre universitare de la catedrele de profil.

În continuarea evenimentului, Corul „Pro Musica” din Jula va in-

terpreta, sub bagheta dirijorului arădean Adrian Ștefan Bugyi, colinde tradiționale din România și Ungaria și o serie de colinde românești culese de Béla Bartók. Fondat în luna noiembrie 1991 de dirijorul Gheorghe Flueraș, fost director al Filarmonicii de Stat din Arad, Corul „Pro Musica” din Jula a luat parte timp de peste două decenii la concerte susținute atât în țară, cât și peste hotare și la diferite festivaluri de profil din Grecia, Ungaria și România. Sub genericul „Viva la Musica”, corul a organizat în orașul Jula mai mulți ani consecutiv festivaluri de muzică sacră și laică.

A.B.

Mesaje de la București cu ocazia Zilei Românilor de Pretutindeni

(Urmare din pag. a 3-a)

Oricât de greu ar fi, oricât de mult timp ar lua și mai ales oricâte sacrificii ar cere, vom întări în societatea românească ceea ce este de așezat, cu viziune, cu calm și răbdare: legea, încrederea în instituții, valorile democratice, tradițiile, toleranța și respectul pentru muncă și carte.

În încheiere, îi încurajez pe românii de pretutindeni să continue lucrurile bune pe care le fac pentru comunitățile în care trăiesc și pentru țară.

La mulți ani, tuturor românilor de pretutindeni!”

*

Noul ministru al afacerilor externe, *Bogdan Aurescu*, i-a pomenit în mesajul său de Ziua Românilor de Pretutindeni și pe românii care trăiesc în vecinătatea României, deoarece și ei sunt, în opinia șefului diplomației române, „o componentă esențială a spiritualității românești și un model de perenitate a valorilor noastre identitare”:

„Această zi este una specială pentru fiecare român, oriunde s-ar afla. Fie că sunt mai aproape, în directă vecinătate a României, sau la mii sau zeci de mii de kilometri departe de țară, fie aparținând comunităților tradiționale sau plecați de curând ori de zeci de ani, conaționalii noștri de pretutindeni sunt parte integrantă a poporului român și reprezintă un vector esențial de promovare a imaginii României în lume.

Promovarea valorilor identitare românești în afara granițelor, cu mândrie și demnitate, trebuie să reprezinte o prioritate principală a Ministerului Afacerilor Externe. În acest sens, este necesară demararea unui proces de îmbunătățire a cadrului juridic și instituțional privind românii din străinătate, adaptat celor mai bune modele europene și internaționale. Această necesitate este generată de dinamica și amploarea unică în istoria modernă a României prin care comunitățile românești din afara granițelor țării s-au constituit în ultimii 25 de ani. Este pentru întâia oară în istoria statului român modern când o comunitate de asemenea dimensiuni, de ordinul milioane de români, alege să trăiască în străinătate. Gestionarea relațiilor cu aceste comunități, precum și cu cele istorice care trăiesc în proximitatea țării, reprezintă un proiect politic important, pe termen lung, al statului român. Dar acest proiect va avea succes doar lucrând împreună. Românii din țară și cei de pretutindeni.

În același timp, soarta comunităților tradiționale românești constituie o preocupare centrală a MAE, pentru că românii din vecinătate sunt o componentă esențială a spiritualității românești și un model de perenitate a valorilor noastre identitare.

La nivel european, România va continua să fie un susținător consecvent al diversificării mecanismelor de cooperare bilaterală, bazate pe valorile dialogului intercultural și pe promovarea diversității culturale în context european.

În această zi, simbolic legată de sărbătoarea Sfântului Andrei, Apostolul Românilor, să prețuim împreună valorile comune care ne sunt specifice: limba română, tradițiile și simbolurile naționale.

La mulți ani tuturor românilor de pretutindeni!”

**Consulatul General al României la Jula
și Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria**

vă invită la un program dedicat celor
**25 de ani de la Revoluția Română
din 1989**

Invitat special:

Gino Rado, vicepreședinte,
Asociația „Memorialul revoluției de la Timișoara”
AMINTIRI ♦ EVOCĂRI ♦ ÎNTÂMPLĂRI ♦ EMOȚII

Data: **10 decembrie 2014, ora 16.00**

Locul: **sediul Uniunii Culturale**
(Jula, str. Gh. Doja nr. 8)

Pe scurt...

JULA

Se amână concursul de șah plănuț pentru perioada sărbătorilor de iarnă. Organizatorul concursului, *Ioan Cozma*, anunță că, din motive tehnice, concursul de șah „Foaia românească” se va organiza numai în anul viitor, pe 31 ianuarie 2015.

BICHIȘCIABA

Ziua Minorităților din Bichișciaba, organizată la fiecare sfârșit de an de către primăria orașului, va avea loc în sala festivă a primăriei, luni, 8 decembrie, cu începere de la ora 16.00. La acest eveniment festiv vor participa toate minoritățile din oraș cu un program artistic. La invitația Autogovernării Românești din Bichișciaba vor prezenta un program de Crăciun elevii Liceului „N. Bălcescu” din Jula.

JULA

Autogovernarea Românească a județului Bichiș va organiza joi, 11 decembrie, cu începere de la ora 16.00, o audiență publică. Ședința deschisă va avea loc la sediul Uniunii Culturale a Românilor din Ungaria (Str. Dózsa nr.8).

BĂTANIA

Pe 12 decembrie, la Căminul Cultural va avea loc Ziua Culturală a Românilor din Bătania. Cu acest prilej, elevii școlii generale și ai grădiniței românești vor susține un program cultural. Manifestarea va începe la ora 17.00.

CHITIGHAZ

Vineri, 12 decembrie, într-un decor specific sărbătorilor de iarnă, lângă bradul frumos împodobit, la Casa de cultură din Chitighaz, elevii școlii și a grădiniței românești vor da glas colindelor de sărbători. Programul va începe la ora 17.00.

BĂTANIA

Un program de Crăciun intitulat „Vocea Crăciunului” va avea loc, pe 19 decembrie de la ora 10.00 în incinta școlii generale românești din Bătania. Elevii școlii generale îi vor încânta pe cei prezenți cu frumoase colinde de iarnă și cu un program cultural specific sărbătorilor de iarnă.

Săptămâna limbii materne la școala generală din Micherechi

În școala din Micherechi este o veche tradiție organizarea Săptămânii limbii materne. Scopul acestui program este perfecționarea cunoștințelor de limbă prin învățatură și joacă. Pe parcursul săptămânii, care s-a desfășurat în perioada 24–28 noiembrie, elevii au desfășurat mai multe evenimente menite să încurajeze vorbirea limbii române și să ducă la o mai bună cursivitate în discursul elevilor școlii.

Ziua micilor profesori și alte activități distractive

Săptămâna s-a deschis luni, cu ziua micilor profesori sau învățători, când elevii au avut șansa să își asume rolul de profesor și să vadă cum este să stai în spatele catedrei și să faci munca, pe care o face profesorul în fiecare zi. În toate zilele săptămânii, elevii au participat la diverse concursuri și activități, cum ar fi concursul de citire expresivă pentru clasele 5–8, pentru elevii claselor mai mici s-au desfășurat activități de confecționare a unor obiecte și dulciuri specifice Crăciunului. Au făcut decorații, biscuiți cu scortșoară, podoabe de

pom, betea și tot felul de ornamente pentru clasele în care învață. Marți au avut invitați oaspeți de la Palatul Copiilor și Elevilor din Oradea, care au prezentat la Căminul cultural cântece și dansuri populare bihorene. În altă zi, la sala de sport s-a desfășurat un concurs karaoke, care nu a fost de fapt premiat, a fost doar o prezentare a unor cântece pentru fiecare clasă. Clasele 1–4 s-au pregătit cu colinde, iar clasele 5–8 au prezentat melodii din repertoriul muzicii ușoare românești. Vineri s-a desfășurat concursul național de ortografie „Gheorghe Martin”.

Pe 26 noiembrie s-a derulat concursul de citire

expresivă, care s-a încheiat cu următorul clasament:

Rezultatele concursului de citire expresivă:

Clasele 5–6:

Locul I:

Debora Puha cl.6

Locul II:

Leticia Denuța cl.6

Locul III:

Petru Iova cl.5

clasele 7–8:

Locul I:

Vanesa Iurasoc,
Lavinia Bogdan cl.8

Locul II:

Cristina Cozma cl.7

Locul III:

Mercedes Iovan cl.7

Cel mai important eveniment: concursul național de ortografie „Gheorghe Martin”

Vineri, atenția conduce-rii școlii s-a concentrat

asupra concursului național de ortografie „Gheorghe Martin”. Evenimentul poartă numele omului de cultură și intelectual al satului Micherechi, Gheorghe Martin. Personalitatea sa a lăsat în urmă o moștenire lingvistică, pe care școala are rolul să o transmită generației tinere. În cuvintele de deschidere ale doamnei director, Ana Sárközi, a fost conturată personalitatea domnului Martin, al cărui nume îl poartă acest concurs. Doamna director a mulțumit în mod special munca profesorilor, care îi încurajează pe elevi să participe la cât mai multe concursuri pentru a-și perfecționa cunoștințele de limbă română.

La concurs au participat, pe lângă elevii școlii gazde, elevi de la școlile din

Aletea, Bedeu, Bătania, Jula și Chitighaz. Concursul s-a desfășurat pe trei categorii: la prima categorie pentru clasele 3–4 s-au înscris 6 elevi, categoria a doua pentru clasele 5–6 a numărat 12 elevi, iar la categoria a treia, clasele 7–8 au rezolvat testele 11 participanți.

Subiectele concursului au fost întocmite de Anamaria Brad Sarca, referent pentru naționalitatea română la Institutul Național pentru Cercetarea și Dezvoltarea Învățământului (OFI). Testele au fost alcătuite în conformitate cu programa școlară și cu cerințele actuale specifice fiecărei categorii de vârstă. Care a fost criteriul principal la întocmirea acestor teste pentru concursul de ortografie, am întrebat-o pe Anamaria Brad. ➔

A apărut Păpăruga!

Câteva titluri din cuprinsul revistei:

– Adio școală! Serbarea absolvenților promoției 2006–2014

– Început de vacanță pe malul lacului Balaton

– Am fost cu școala la Eger, la o tabără eco

– Vacanță dublă la Moneasa

– Londra, nu te vom uita niciodată!

– Ei sunt cei mai mici școlari ai noștri

– Moda în școala noastră

– O zi la muzeu

Ediția de iarnă a revistei Păpăruga va apărea la sfârșitul lunii ianuarie.

Cu ocazia Săptămânii limbii române, a apărut revista micilor ziarști, a școlilor din Micherechi.

Săptămâna limbii materne la școala generală din Micherechi

(Urmare din pag. a 8-a)

– Când mi s-a cerut să întocmesc aceste teste pentru concursul de ortografie „Gheorghe Martin” am luat ca bază, foarte simplu, programa cadru, pe baza căreia se desfășoară predarea limbii române în școlile noastre. M-am uitat care sunt criteriile pentru ortografie la fiecare categorie de vârstă, apoi am răsfoit manualele din care se predă la școlile noastre, ba nu numai manualele școlilor noastre ci și alte manuale, de exemplu ale minorității germane din Ungaria sau manualele de limbi străine și, nu în ultimul rând, am studiat și concursurile de ortografie, care se organizează în Ungaria și în România.

– *Ce fel de teste au trebuit să rezolve copiii?*

– În prima parte a concursului au avut dictare, fiecare categorie de vârstă a primit două texte scurte, pe care trebuie să le scrie după dictare. În a doua parte a testului am pus niște probe, unde trebuie să aleagă din trei variante, varianta corectă a unui cuvânt, apoi corectarea greșelilor în cuvintele care au fost enumerate. La clasa 7-8 am pus un test în care ar trebui să scrie câte sunete și câte litere are cuvântul, pentru că nici aceasta nu este chiar așa de simplu. La sfârșit am pus un rebus în atmosfera sărbătorilor de iarnă pentru fiecare categorie de vârstă.

– *Este pentru prima dată când ați fost solicitată de către școala din Micherechi să faceți acest lucru?*

– Da, pentru școala din Micherechi am făcut pentru prima dată acest lucru. Sigur că pentru olimpiada la limba română am mai realizat teste și am mai făcut multe alte teste, deci nu a fost un lucru neobișnuit pentru mine, ne mai vorbind despre faptul că predând limba germană atât ca limbă străină sau obiect de studiu sau ca și limbă străină în altă școală a trebuit să fac foarte-foarte multe teste. Sigur din fiecare realizare omul învață, ca să facă tot mai bine.

– *Întocmirea testelor a fost o provocare grea sau ușoară?*

– A fost grea, pentru că știu foarte bine că avem copii care vorbesc acasă românește, apoi avem copii veniți din România, care, cu siguranță cunoștințele lor de limbă sunt altfel. Alți copii români din Ungaria, care poate că acasă nu mai vorbesc așa de mult

românește, au altfel de cunoștințe de română. Ceilalți copii nu sunt din părinți români și totuși sunt aici pentru că învață în școlile noastre. Deci, nu a fost ușor să corespund la fiecare aspect, ne-a mărturisit Anamaria Brad Sarca.

※

În acest an școlar se împlinesc doi ani de când profesoara de limba română, *Anca Stan*, predă în învățământul românesc din Ungaria la școala din Băntania. La acest concurs a venit cu șase elevi. Dânsa ne-a împărtășit părerea sa despre evaluarea copiilor la concurs.

– Testele au fost mult mai bine gândite, cred că mai apropiate de nivelul la care sunt copii în momentul de față. Deci, chiar a fost o surpriză foarte plăcută în privința testelor.

– *Cum ați observat în timpul concursului, elevii cum s-au descurcat?*

– Majoritatea elevilor s-a descurcat foarte bine. Poate ar fi o idee bună ca pe viitor să ni se spună ce se dorește sau ce se urmează la concursurile acestea.

– *De ce?*

– Acuma s-a spus că va fi dictare, compunere, ceea ce mi se pare un lucru foarte bun, pentru că la nivelul 3-4 este greu să poți să faci compunere cu ei, ne-a spus profesoara Stan.

※

După concurs a urmat un scurt program cultural, în cadrul căreia elevii școlii din Micherechi au pus în scenă „Vizita” de Ion Luca Caragiale, instruiți de profesoara *Mihaela Baicu*.

– Dorim să creăm o tradiție în școală, ca la fiecare ediție a Săptămânii limbii române, în ziua în care se desfășoară concursul de ortografie, elevii școlii noastre să prezinte o scenetă. Ca și anul trecut, am ales o piesă de la Ion Luca Caragiale, „Vizită”, pentru

că am văzut că prinde foarte bine la copii și predând la clasa a șaptea, elevii mei au fost dispuși să pună în scenă această piesă. Prin urmare, a fost alegerea lor, împreună am lucrat ca să realizăm această scenetă, a spus doamna *Mihaela Baicu*.

După scenetă au urmat dansuri populare din Micherechi în interpretarea elevilor școlii. Programul s-a încheiat cu anunțarea rezultatelor.

Rezultatele concursului național de ortografie „Gheorghe Martin”, ediția VI-a:

Clasele 3-4:

Locul I:

Liliana Luminița Sarca
Locul II: Roland Ristin
Locul III: Melania Miron

Clasele 5-6:

Locul I: Debora Puha
Locul II: Ștefania Scopeti și Estera Hajnal
Locul III: Leticia Denuța

Clasele 7-8:

Locul I:
Sorana Hajnal Putin
Locul II: Andreea Olteanu și Lidia Miron
Locul III: Vanesa Iurasoc

Menționi:

Consulatul General al României din Seghedin a acordat două premii pentru elevii *Petru Iova* și *Timea Suzana Gașpar*.

Premiul ATRU, Editura Cronica i-a fost oferit elevilor *Teodor Stan* și *Benjamin Somogyi*.

Premiul special acordat de văduva lui Gheorghe Martin, doamna *Maria Martin*, a fost înmănat eleviei *Debora Gherasim*.

A.C.

Spectacole și recepții de Ziua Națională a României

Budapesta

Budapesta

În acest an, sărbătorirea Zilei Naționale a României în Ungaria a debutat la Budapesta cu spectacolul „Suflet românesc”, semnat de Dan Puric și prezentat pe scena Centrului Cultural RaM Colosseum. Evenimentul a fost organizat de Ambasada României în Ungaria și de Institutul Cultural Român din Budapesta. În cuvântul său din des-

Seghedin

chiderea serii, ambasadorul Victor Micula a arătat: „Ca orice popor, și românii au propria lor bogăție spirituală și culturală, sunt mândri de ea și dornici să o împărtășească, oriunde s-ar afla. Sperăm să ne redescoperim plini de înțelepciune și vindecați de durerile din trecut, plini de bucuria și energia pe care le dedicăm prezentului și de speranța și încrederea în viitor.”

Jula

La spectacol și la recepția care a urmat au participat aproximativ 600 de invitați: oficialități ungare, personalități politice și publice, reprezentanți ai corpului diplomatic acreditat la Budapesta, ai institutiilor culturale care funcționează în Budapesta, reprezentanți ai comunității românești din Budapesta și din Ungaria, precum și un grup de elevi de la Liceul „Nicolae Bălcescu” din Jula, împreună cu profesorii lor.

Spectacolul s-a bucurat de un succes deosebit din partea spectatorilor, dovadă aplauzele îndelungi, la scenă deschisă. Cu toții au apreciat în mod deosebit calitatea spectacolului și originalitatea abordării unei teme de actualitate în care se regăsește nu numai cetățeanul român, dar în general cetățeanul european și, în special, cel din Centrul și Estul Europei. Evenimentele din Ungaria dedicate Zilei Naționale a României s-au încheiat luni, 1 Decembrie, cu o slujbă Te Deum săvârșită de cei doi păstori de la Așezământul Monahal și de la Capela Ortodoxă Română din Budapesta: ierom. protosinghel David Pop și paroh Marius Maghiaru.

Seghedin

Unirea de la 1 Decembrie 1918 reprezintă evenimentul principal al istoriei

României și, totodată, unirea Transilvaniei cu România. Manifestarea organizată de Consulatul General al României la Seghedin a avut loc pe 26 noiembrie, în sala festivă a hotelului Tisza, eveniment onorat de prezența multor oficialități și a numeroși invitați. În cuvântul festiv, domnul Ioan Fodoreanu, consul general al României la Seghedin a subliniat că festivitățile legate de Ziua Națională a României, constituie un prilej de bucurie, dar și de meditație asupra destinului nostru ca neam. Domnul Fodoreanu a vorbit despre românii, situați într-o zonă a Europei cu o istorie zburciată, care au fost nevoiți să își apere întotdeauna libertatea și credința creștină, dar au fost și o pavază a civilizației europene la porțile ei dinspre răsărit, având ca pilde grațioase în acest sens pe Sfântul Domnitor Martir Constantin Brâncoveanu care, împreună cu fiii săi, și-a jertfit viața pentru credința creștină și libertatea neamului lor. A amintit și despre împlinirea în acest an a 100 de ani de la izbucnirea Primului Război Mondial, care a fost un simbol al suferinței comune și expresia unei crize existențiale a întregii umanități și a 25 de ani de la prăbușirea regimurilor comuniste în Europa Centrală și de Sud-Est, care a însemnat încheierea unei perioade dificile din istoria noastră. Partea artistică a evenimentului de la Seghedin a fost susținută de Cvartetul „Varadinum” din Oradea, cu un mic concert de muzică clasică. Programul artistic a avut loc prin sprijinul acordat de către Direcția Județeană pentru Cultură – Bihor și alte instituții din România. Manifestarea s-a încheiat cu o recepție.

Jula

Cea de-a treia manifestare importantă dedicată Zilei Naționale, de către instituțiile diplomatice ale Statului Român acreditate în Ungaria a avut loc în data de 28 decembrie, la Jula, organizator fiind Consulatul General al României la Jula. Evenimentul a avut loc în sala festivă a Hotelului Erkel. La recepția oficială au participat foarte mulți reprezentanți ai in-

Budapesta

stituțiilor românești din Ungaria, dar și mulți invitați din România. În deschiderea manifestării, domnul consul general al României la Jula, Florin Vasiloni, a adresat un cuvânt festiv și a dat citire mesajului domnului Bogdan Stanoievici, Ministru delegat pentru românii de pretutindeni. Și șeful misiunii diplomatice a României de la Jula a subliniat în cuvântarea sa pa-

modern și reîntregiți, între care s-au numărat și înaintașii românilor din Ungaria, care au participat în calitate de delegați la Marea Adunare Națională de la Alba Iulia, din 1 decembrie 1918.

Evenimentul de la Jula a găzduit și un bogat program cultural, un mini-concert cu cvartetul Filarmonicii de Stat din Arad, cântecele populare din Bucova,

Seghedin

tru momente importante în istoria modernă a Statului Român, dar și a Europei, împlinirea a 300 de ani de la moartea martirică a domnitorului Constantin Brâncoveanu, 10 ani de la aderarea României la NATO, 100 de ani de la izbucnirea Primului Război Mondial și 25 de ani de la căderea regimului comunist în România, evocând și rolul deosebit al tuturor personalităților de numele cărora s-a legat fondarea Statului Național Român

județul Caraș-Severin, interpretate de tinerii Danuț și Daniel Bogdan și un buchet de cântece populare interpretate de Virginia Linul, artist popular din județul Bistrița-Năsăud. Doamna Linul, care este cunoscută atât pe plan național cât și internațional pentru costumele populare și obiectele de artă tradiționale, a venit la Ziua Națională de la Jula și cu o expoziție de artă populară românească.

G.E.E.-A.B.

Jula

Republica Moldova, o țară a tradițiilor și vinului

Datorită unui proiect al USAID CEED II, alături de jurnaliști și specialiști în domeniul turismului, sosiți din Polonia, Italia, Suedia, Germania și Anglia, la începutul lunii octombrie, am avut plăcerea să participăm la o vizită a câtorva dintre cele mai interesante atracții turistice ale Republicii Moldova. Anual, Moldova este vizitată de circa 2 milioane de străini, număr care va crește semnificativ, odată cu asocierea Republicii Moldova la Uniunea Europeană, aceasta fiind piața țintă pentru oferta turistică a Moldovei, citim într-un material al Agenției Turismului a Republicii Moldova.

Istoria

Republica Moldova este situată în sud-estul Europei, între Ucraina și România, în bazinul Mării Negre. Relieful Moldovei este predominant de dealuri joase, de podșuri și câmpii însoțite străbătute de numeroase râuri revărsate în Prut și Nistru, care ajung în Marea Neagră. Țara are forma unui strugure pe hartă, poate nu întâmplător, Moldova este o mare producătoare de vinuri. Clima este continentală, pe alocuri cu influențe maritime. În urma Păcii de la București din 1812, o parte a acestui teritoriu – spațiul dintre Prut și Nistru – a revenit Rusiei Țariste, care l-a denumit Basarabia, folosind astfel o denumire mai veche atribuită părții de sud a regiunii. În ianuarie 1918, a fost proclamată Independența Republicii Democratice Moldova. La 27 martie 1918, s-a hotărât unirea cu România. Următorul proces de anexare a avut loc în 1940, în urma semnării Pactului Molotov-Ribbentrop, Basarabia a fost alipită la Uniunea Sovietică. La 23 iunie 1990, Moldova își proclamă suveranitatea, iar la 27 august 1991, Independența de Stat.

Vinul

Republica Moldova dispune de 112 mii hectare de viță de vie, plantate cu peste 50 de tipuri de soiuri. Arealul viticol este reparti-

zat în patru regiuni vinicole istorice. Moldova, se află în top 4 al celor mai interesante regiuni vinicole din lume. Travel and Leisure, cel mai influent portal de călătorii din SUA și întreaga lume, a inclus Moldova într-un top al regiunilor vinicole noi „de luat în vizor”.

Cricova

Iată și câteva atracții turistice pe care le-am vizitat în cele trei zile, petrecute în Republica Moldova. Călătoria noastră a început în orașul vinicol subteran Cricova. Acest loc unic în lume nu poate fi vizitat pe jos, așa că am urcat în niște trenulețe pentru a vedea doar o parte din labirintul subteran. Cricova dispune de galerii care se întind pe 70 km, cu străzi numite simbolic: Dionis, Feteasca, Cabernet-Sauvignon, etc. Acesta este situat la 11 km de capitala Chișinău, producându-se aici vin spumant după metoda celebrului călugăr Dom Pierre Perignon, dar și vinul se produce după cele mai vechi metode tradiționale moldovenești. Aici am văzut și câteva sticle de vin ale președintelui rus, Vladimir Putin. Ne-am oprit în câteva locuri distincte ale orașului subteran, printre altele și acolo unde se îmbuteliază vestitul vin de Cricova.

Chateau Vartely

De la Cricova am ajuns la Compania Chateau

Cricova

Vartely, unde se produc vinuri de înaltă calitate din cele mai bune specii europene de struguri, dar cu metode mai moderne decât la Cricova. „Vartely”, conform datelor enciclopedice, este denumirea unuia dintre cele mai vechi orașe din Moldova, Orhei și provine de la expresia maghiară „Vár”, „Várhely”, rădăcina cuvântului a fost adusă în Moldova de către valahii veniți din Carpații de Vest. În decursul ultimilor ani, vinurile produse de Chateau Vartely și-au găsit un număr considerabil de amatori în toate colțurile lumii. Fapt dovedit de volumul exporturilor făcute în țări ca: SUA, Franța, Germania, Belgia, Olanda, Norvegia, Polonia, Slovacia, Cehia, China, România, Ucraina, Kazahstan și Kirghizstan. Poate ați observat că din înșirare lipsește Rusia, care înainte era una dintre cele mai mari importatoare de vinuri moldovenești. După ce

Republica Moldova are ca obiectiv integrarea europeană, Rusia a încetat să mai importe vinuri din Moldova, care caută cu succes piețe în Occident.

Orheiul Vechi

Orheiul Vechi este tot ce avem mai scump, spun deseori moldovenii. Dar este sigur că e unul dintre cele mai vizitate obiective turistice. Natura și istoria a înzestrat Moldova cu acest loc uimitor și mistic, pe care experții internaționali intenționează să-l includă în Lista Patrimoniului Mondial UNESCO. În prezent, la Orheiul Vechi poate fi vizitată o mănăstire săpată în stâncă. Unii savanți declară că aceasta a fost săpată în secolul al XII-lea, pe când alții merg pe varianta secolului al XV-lea. În interesul păstrării credinței, oamenii de religie ortodoxă se ascundeau în astfel de stânci, fondând schituri. Astăzi, în mănăstire activează o biserică, în

care aproape permanent trăiește un călugăr.

Turism rural

Un alt loc important din Orheiul Vechi îl reprezintă satul Butuceni, situat între două coline. În sat există doar o singură stradă principală și câteva ulițe laterale. Aproape fiecare casă este construită cu o sută de ani în urmă, dar satul trăiește datorită turismului rural. Ne-am cazat și noi pentru o noapte în pensiunea care poartă numele satului. Cu toate că interiorul caselor evocă vremurile trecute și traiul tradițional moldovenesc, spațiile de cazare sunt dotate cu cele mai moderne lucruri: baie, plasmă sau internet. Fiind perioada culesului strugurilor, a poamelor, cum zic moldovenii, am avut ocazia să încercăm și storsul. Din această experiență am înțeles că vinul este foarte ușor de băut, dar este mai greu să fie stors.

(Cont. în pag. a 12-a)

Chateau Vartely

Palatul Cotroceni, locul de muncă al președintelui României

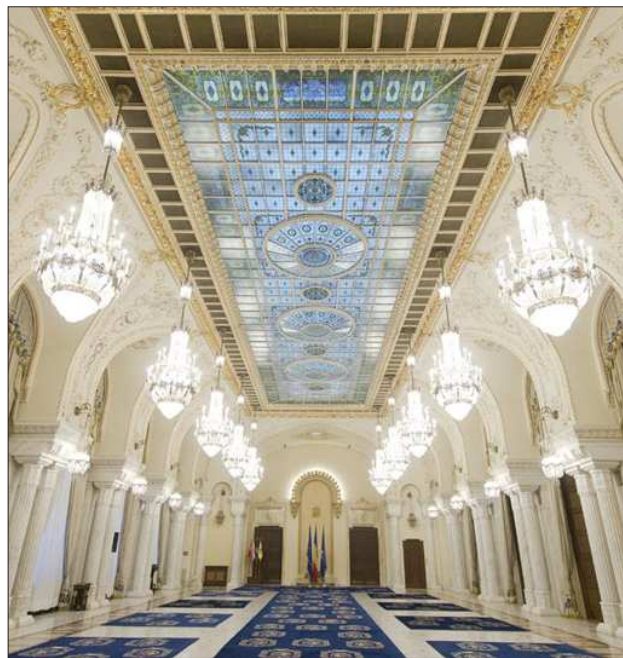
În anul 1679, domnitorul Șerban Cantacuzino a dispus ridicarea pe dealul Cotrocenilor a unei mănăstiri, alături de palatul regal construit în stil baroc. Pe parcursul celor 335 de ani scurși din acel moment, ansamblul Cotroceni a cunoscut nenumărate funcții și a găzduit importante momente ale istoriei României.

Aici Tudor Vladimirescu și-a așezat tabăra la 1821 în timpul revoluției conduse de el, aici a fost citită Proclamația Înaltei Porți, aici s-a hotărât părăsirea neutralității de către România în Primul Război Mondial și tot aici a fost semnat tratatul cu Puterile Centrale, cunoscut și ca Pacea de la București.

Marcat de-a lungul timpului de cutremure, revoluții, naționalizări, dar și îmbogățit de spiritul artistic al

Reginei Maria care l-a decorat, și restaurat de arhitecți care au lucrat cu pasiune în timpul perioadei comuniste, în puține perioade a fost Palatul

Cotroceni mai râvnit decât în ultimele două decenii, de când a devenit sediul Administrației Prezidențiale. (Mediafax Zoom, foto: Octav Ganea)

La Strasbourg a fost inaugurată o stradă cu numele capitalei României

Orașul francez Strasbourg are acum o stradă cu numele capitalei României, Rue de Bucarest, inaugurată de primarul general Sorin Oprescu, aflat pentru două zile în vizită oficială, la invitația omologului său Roland Ries. Strada se află în cel mai nou cartier din Strasbourg, parte a proiectului de urbanizare a zonei adiacente Rinului, la frontiera dintre Franța și Germania. Potrivit Primăriei Capitalei, la inaugurare au fost prezenți, în afara celor doi edili, membri ai corpului diplomatic și euro-parlamentari români.

„Astăzi (luni, 24 noiembrie 2014 - n.r.), mai mult poate ca niciodată, a sosit vremea colaborării între orașe și regiuni. Noul proiect de urbanism, ce vizează integrarea comunităților aflate pe cele două maluri ale Rinului într-o metropolă transfrontalieră – pentru care vă felicit –, nu face decât să confirme această realitate”, a declarat Sorin Oprescu, citat într-un comunicat remis MEDIAFAX.

La rândul său, primarul Roland Ries a arătat că astfel de dezvoltări urbane, în orașe istorice ca Strasbourg și București, vin să pună în valoare moștenirea istorică și arhitecturală, și nu să „știrbească” din valoarea unei istorii de secole. „Orașele noastre, București și Strasbourg, deși străbătute de istorie, nu trebuie privite ca muzee; avem nevoie de dezvoltare, avem nevoie să răspundem noilor provocări, fără a pune în pericol trecutul, dar, totodată, fără a ne periclita viitorul”, a declarat edilul orașului Strasbourg.

Oprescu l-a invitat pe omologul său să viziteze Bucureștiul în 2015, invitația fiind acceptată. De asemenea, edilul Capitalei române a participat la ceremonia de depunere a unei coroane la monumentul dedicat generalului Henri M. Berthelot, în semn de recunoștință pentru contribuția acestuia la crearea României Mari în 1918.

TV

Memorial '90

Sâmbătă, 6 decembrie, ora 16.00, TVR 2
Format din 12 episoade, Memorial '90 investighează evenimentele care au urmat Revoluției din 1989. Schimbarea clasei politice, reformele, cât și eșecurile anului '90 sunt prezentate și analizate de echipa TVR; echipă care a realizat, printre altele, Memorialul Durerii și Rezistența prin Cultură. Personalități politice, istorici sau simpli martori recompun evenimentele care au marcat pentru todeauna, evoluția României. Evenimentele care au dus la căderea regimului comunist sunt prezentate cu ajutorul materialelor rare din arhiva Televiziunii și a Memorialului Durerii.

După 25 de ani: Ceaușescu dăntuiește
Duminică, 7 decembrie, ora 14:30, TVR1
La propriu, un documentar despre cum dăntuia și bea țuici Ceaușescu la sărbători și aniversări. Dar și despre "dăntuiala" pe care o practica românii la cozile pentru carne, bilete la teatru sau vacanțe pe litoral. Distracțiile în epoca Ceaușescu n-au fost prea multe, dar s-au consumat mare, dacă stai să te gândești numai la delirantele manifestări organizate de 23 august sau 1 mai. Un documentar viu, cu imagini inedite, difuzate în exclusivitate la TVR1 despre modul în care învățaseră să se distreze românii înainte de 1989.

Dacă bobul nu moare

Duminică, 7 decembrie, ora 23.10, TVR 2
Doi tați, un român care-și caută fiica, forțată să se prostitueze în Kosovo, și un sârb, care caută să recupereze cadavrul fiului său, decedat într-un accident de mașină la București, se întâlnesc pe malul Dunării. Un barcagiu, care-i trece ilegal granița, le povestește o legendă, veche de 200 de ani, despre niște țărani români care au încercat fără succes să mute o biserică de lemn în satul lor de deal, pe vremea când construcția unei biserici ortodoxe era interzisă. Filmul a avut premiera mondială în Japonia, în octombrie 2010, fiind nominalizat la Festivalul Internațional de la Tokyo, cel mai important festival al continentului asiatic. Premiul de public la Rotterdam, în cadrul unei secțiuni speciale a competiției oficiale. Premiul Gopo pentru Cele Mai Bune Decoruri.

FESTIVAL

Festivalul Tradițiilor de Iarnă, la EXPO Arad

Sub o nouă abordare, Camera de Comerț, Industrie și Agricultură a județului Arad reînviază tradiția manifestărilor dedicate Sărbătorilor de Iarnă, joi, 11 decembrie 2014, la Expo Arad în cadrul evenimentului Festivalul Tradițiilor de Iarnă.

Vă invităm alături de noi într-o atmosferă de bună dispoziție, colinde și muzică de petrecere. Formați-vă echipa și înscrieți-vă la o competiție a promovării tradițiilor de Iarnă și mai ales a distracției. Angajați, prieteni și familii, cu toții sunteți invitați la concursuri în care vă puteți etala măiestria: tăierea porcului și prepararea gustoaselor produse tradiționale (cârnați, jumări, caltaboș, cina porcului).

Programul evenimentului
10.00: Tăierea porcului
15.00: Concursul "Cei mai gustoși cârnați"
Participă:
- echipe participante la tăiatul porcului
- echipe înscrise la concursul de preparat cârnați
Probe de foc: Jumara de aur, Caltaboșul anului, Cina porcului
18.00: Jurizarea: specialiștii vor da verdictul
19.00: Foc de tabără și premiarea câștigătorilor
Muzică de petrecere

Pe parcursul întregii zile vor avea loc spectacole de muzică și tradiții populare, colinde.
Detalii și înscrieri: eveniment@ccia-arad.ro, +40.257.208 800.

Colindele lui Ștefan Hrușcă la Oradea, Arad și Timișoara

5 decembrie, ora 18.00 – Oradea, ERA Shopping Center
18 decembrie, ora 17.00 – Arad
18 decembrie, ora 20.30 – Timișoara, Opera Română

O VOCE ROMÂNEASCĂ

Viața și tradițiile românilor din Ungaria

8 DECEMBRIE, LUNI (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: De dor și drag – emisiune de muzică populară realizată de Zoe Fuicu (Radio Timișoara) 17.55: Încheiere

9 DECEMBRIE, MARȚI (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Reportaje, interviuri 17.55: Încheiere

10 DECEMBRIE, MIERCURI (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri 17.10: Reportaje, interviuri 17.20: Sport: Clubul suporterilor 17.55: Încheiere

11 DECEMBRIE, JOI (Ștefan Crâsta)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Serial Creștinismul de-a lungul secolelor 17.30 Nota săptămânii semnată de Edda Illyés 17.40: Revista presei 17.55: Încheiere

12 DECEMBRIE, VINERI (Tiberiu Boca)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Reportaje, interviuri 17.55: Încheiere

13 DECEMBRIE, SÂMBĂTĂ (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Programul bisericilor ortodoxe și al adunărilor baptiste 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: De dor și drag – emisiune de muzică populară realizată de Daniela Băcilă 17.10 – Emisiune de muzică ușoară românească 17.55: Încheiere

14 DECEMBRIE, DUMINICĂ (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: „În lumea credinței” – emisiune religioasă 17.00: Sinteza știrilor săptămânii 17.10: Retrospectiva săptămânii (spicuri din interviurile și reportajele difuzate pe parcursul săptămânii) 17.55: Încheiere

Ecraanul nostru

miercuri, 10 decembrie, m1, ora 13.00
joi, 11 decembrie, Duna TV, ora 7.00

Institutul de Cercetări al Românilor din Ungaria a organizat ediția a 24-a a Simpozionului științific internațional, în zilele de 22–23 noiembrie, la sediul Uniunii Culturale a Românilor din Ungaria. Pe parcursul celor două zile, publicul a avut prilejul să asculte mai multe prelegeri din diferite domenii. În cadrul simpozionului au fost lansate publicațiile institutului apărute în 2014 și a fost vernisată expoziția tinerelor artiste Adela Kiss și Aurelia Nemeș.
Realizator: **Tiberiu Boca**

MICA PUBLICITATE

Casă de vânzare în cartierul „Orașul Mic Românesc” din Jula

Casă de vânzare la doar câteva sute de metri de stațiunea termală Jula, într-un mediu plăcut, și curte, în localitatea Jula. Imobilul are living, bucătărie, sufragerie și trei camere, baie, WC și încălzire centrală cu gaz sau cu lemne. În curte sunt clădirile anexe: garaj, un spațiu pentru lemne. Imobilul are 156 mp și este urgent de vânzare, preț informativ 60.000 euro sau 18 milioane de forinți negociabil. Imobilul se află în orașul Jula, pe strada Szilva la nr. 5. Mai multe informații la telefon +36-70/6308407, adresa e-mail: tiberiu.boca@gmail.com.

Glume

Într-o casă, sună telefonul. Soția răspunde și vorbește cam 40 de minute. Soțul întrebă cu uimire:

- De ce ai vorbit așa de puțin?
- Au greșit numărul.

La tribunal:

- Ești acuzat că ți-ai omorât soacra cu sânge rece. De ce ai făcut-o?
- Nevastă-mea mi-a zis...
- Cum poți să spui așa ceva, soția ta își iubea foarte mult mama!
- Așa e, dar înainte de a pleca, în ziua respectivă, mi-a zis: „Marcele, dacă în timp ce doar-mea mama, o deranjează vreo muscă, n-o trezi, omoar-o!”

Soacra, pe patul de moarte către ginere:

- Să repari... (tușește, sleiță de puteri) pendula aia de pe... (tușește iar) perete...
- O repar mamă soacra, o repar... Dumneata concentrează-te acolo!

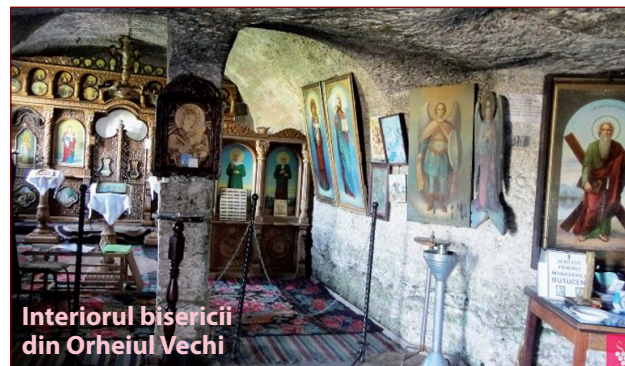
Un englez și un chinez se plimbau prin Londra.
– Când mă uit la toate steagurile astea, mi se umple inima de mândrie patriotică!
– Dar, Chan, tu ești chinez, de ce îți umpli inima de mândrie steagurile britanice?
– Așa? Ia uită-te tu mai atent la etichete...

La școală, învățătoarea îl întreabă pe Bulă:
– Bulă, ce este un summit?
Bulă se concentrează puțin și răspunde:
– Summitul este o reuniune cu toți președinții țărilor NATO, care vin cu ideile lui Obama și pleacă cu ideile lui Putin.

Orheiul Vechi

Interiorul bisericii din Orheiul Vechi

Butuceni

Republica Moldova, o țară a tradițiilor și vinului

(Urmare din pag. a 9-a)

Ziua Națională a Vinului

În a doua zi a vizitei noastre în Republica Moldova, ne-am oprit la Chișinău, la cea de-a 13-a ediție a Zilei Naționale a Vinului. Pe parcursul celor două zile, evenimentul a fost vizitat de un număr record de persoane, de circa 130.000 de oameni. Conform presei locale, timp de două zile s-au comercializat 95.000 de sticle de vin. Vizitatorii au savurat vinul din circa 35.000 de pahare cu logoul „Wine of Moldova”. Pe scena din Piața Marii Adunări Naționale din Chișinău au urcat artiști autohtoni, ca Nelly Ciobanu, Pasha Parfeny și, firește, cea mai cunoscută formație moldovenească, Zdob și Zdub.

Transnistria

În ultima zi a călătoriei noastre în Republica Moldova am ajuns în Transnistria, mai bine spus în

Republica Moldovenească Nistreană. Este vorba despre o formațiune de stat care s-a autoproclamat autonomă, în anul 1990, înainte ca Republica Moldova să se desprindă din Uniunea Sovietică. Transnistria este un stat în stat, nerecunoscut însă de nicio altă țară, dar care are guvernul ei, președintele și monedea sa proprie. Oamenii de aici dispun de o entitate politică și identitară ruso-fonă. Republica Moldova a pierdut controlul asupra teritoriilor forțelor rebele din Transnistria, în urma unui război civil, după intervenția trupelor sovietice. În scurt timp după ce am traversat Nistrul, sosim în capitala Transnistriei, la Tiraspol. Ne oprim la intrarea în oraș, și observăm că numele capitalei apare în trei limbi: în română, rusă și ucrainiană. Acestea sunt limbile oficiale în acest teritoriu separatist. Mai precis, autoritățile de la Tiraspol folosesc în continuare de-

numirea de limba moldovenească, chiar dacă în Republica Moldova denumirea de limba moldovenească a fost schimbată cu cea de limba română, dând uitării astfel o încercare de divizare lingvistică și identitară artificială. Primul lucru pe care îl observă călătorul este că în Transnistria totul poartă numele de Sheriff: complexul comercial, benzinăria sau echipa de fotbal din Tiraspol. Pe străzi se aude aproape exclusiv limba rusă, iar ideologia comunistă este întâlnită la fiecare colț. În centrul orașului observăm statuia monumentală a lui Lenin, amplasată în fața sediului Guvernului de la Tiraspol. Cei care ajung acolo, trebuie să respecte anumite reguli, impuse de autoritățile

transnistrene. Fotografiearea este permisă, dar turiștii nu au voie să facă poze despre persoanele oficiale sau despre clădirile unde este adăpostită administrația de la Tiraspol. Deși teoretic suntem tot în Republica Moldova, aici copiii învață în școli de limba rusă, iar limba moldovenească este scrisă cu litere chirilice.

*

Dincolo de experiența ciudată trăită în Transnistria, Republica Moldova este o țară a tradițiilor care sunt vii și în prezent, o țară a vinului de bună calitate, produs de oameni deosebit de primitori și ospitalieri. Poate acest colț al lumii va fi descoperit în curând și de cetățenii Uniunii Europene și, de ce nu, de cei ai Ungariei.

Tiberiu Boca

Vinurile lui Putin

Tiraspol

Festivalul Vinului

FOAIA
românească
5 decembrie 2014
www.foaia.hu

Săptămânal al românilor din Ungaria. Editat de Editura de presă și cărți „NOI”. Director: Eva Șimon. Colectiv redacțional: Anca Liana Butar, Ana Cioca Czesznak. Editura și redacția: 5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8., CP 95. Telefon: (66) 463-152, 361-789 E-mail: foaia@foaia.hu, Editor responsabil: Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria, 5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8. Internet: www.romanul.hu, uniunea@romanul.hu. Tiparul: Schneider Nyomda Kft, 5700 Jula, str. Károly R. nr. 7. Index: 25291. ISSN 1418-8341. Abonamente la Foia românească în județele Bács-Kiskun, Bichș și Ciongrad se efectuează la oficiile poștale, iar în celelalte județe la adresa redacției atât personal, cât și prin cec poștal. Abonamentele pe anul 2014: 3 luni 1200 forinți; 6 luni 2400 forinți; 1 an 4800 forinți. Publicația apare cu sprijin de la Fondul de Subvenții al Ministerului Resurselor Umane (Budapesta, Ungaria) și de la Ministerul Afacerilor Externe – Departamentul Politici pentru Relația cu Românii de Pretutindeni (București, România).